

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. ЛАЗАРЯНА

МАТЕРІАЛИ
VIII Міжнародної наукової конференції
«АНТРОПОЛОГІЧНІ ВИМІРИ
ФІЛОСОФСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

МАТЕРИАЛЫ
VIII Международной научной конференции
«АНТРОПОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ
ФИЛОСОФСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ»

PROCEEDINGS
of the 8 International Scientific Conference
«ANTHROPOLOGICAL MEASUREMENTS
OF PHILOSOPHICAL RESEARCH»

18 - 19 квітня

ДНІПРО 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Дніпровський національний університет
залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна**

КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ І СОЦІОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ
8ої Міжнародної наукової конференції
«АНТРОПОЛОГІЧНІ ВИМІРИ ФІЛОСОФСЬКИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

МАТЕРИАЛЫ
8ой Международной научной конференции
«АНТРОПОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ ФИЛОСОФСКИХ
ИССЛЕДОВАНИЙ»

PROCEEDINGS
of the 8th International Scientific Conference
«ANTHROPOLOGICAL MEASUREMENTS OF PHILOSOPHICAL
RESEARCH»

18.04 – 19.04.2019

Дніпро – 2019

УДК 11/.14 : 572
ББК Ю 216

Редакційна колегія:

Хміль В. В., д-р філос. наук
Варшавський О. П., канд. філос. наук
Малівський А. М., канд. філос. наук
Колесникова Т. О., канд. наук
із соціальних комунікацій, с.н.с.

А 72

Антропологічні виміри філософських досліджень [Текст] : матеріали 8-ої міжнародної наукової конференції, Дніпро, 18-19 квітня 2019 р. – Д.: ДНУЗТ, 2019. – 104 с.

У збірнику представлені матеріали 8-ої міжнародної наукової конференції «Антропологічні виміри філософських досліджень», яка відбулася 18-19 квітня 2019 року в м. Дніпро, Україна.

Висвітлюються та осмислюються нові грані людського існування на початку нового тисячоліття. Окрема увага зосереджується на формах їх оприявлення та рефлексії у філософії науки, техніки, мови.

Збірник призначено для співробітників науково-дослідних організацій, наукових, науково-педагогічних та інженерних працівників, докторантів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

- © Хміль В. В. та ін., укладання, 2019
- © Вид-во кафедри філософії і соціології
Дніпров. нац. ун-ту залізн. трансп. ім. акад.
В. Лазаряна,
редагування, оригінал-макет, 2019

іншої екзистенції людства. Міф Карла Лагерфельда – це ціла епоха у світі «високої моди». Його ще за життя охрестили генієм і називали «кайзером високої моди». Відтепер Chanel і Карл Лагерфельд нерозривно пов'язані між собою. Він відродив Будинок, давши йому друге життя. За К. Юнгом і К. Керені «міфологема» – це і міфологічний матеріал, і ґрунт для утворення нового матеріалу, а міфологія є рух цього матеріалу, здатний до трансформації (К. Г. Юнг). Яскравим підтвердженням цього саме і є внесок Карла Лагерфельда в культуру «високої моди». Він переосмислив класичні моделі, додав незвичайні деталі, сексуальність, і найголовніше – те таємниче і невловиме, що і стало міфологемою Карла Лагерфельда. Ні в кого немає сумніву, що створений Карлом власний образ: носіння темних окулярів і рукавичок-мітенки, одяг в чорно-білих тонах, строгий комірець, вузькі брюки – став не тільки його брендом, але і стильною міфологією сучасності. Карл Лагерфельд продовжував доводити з року в рік, що «висока мода», ґрунтована на класичних силуетах і історичному костюмі, може бути актуальна завжди.

«Раптово настав час змін, подобається вам це чи ні. Якщо ви цього не зробите, хтось ще зробить за вас...» – така філософія Лагерфельда, який тонко відчував «дух» постмодерну. Таким чином міф «високої моди» у суспільстві конс'юмеризму піддається певним трансформаціям, соціальним процесам суспільства споживання посмодернізму, що отримало відображення в культурній спадщині, залишеної великим майстром своєї справи Карлом Лагерфельдом. Самі німці назвали його «eine Ikone der Modewelt» – «ікона світової моди». Таким чином Лагерфельд яскраво продемонстрував – цей "маятник" трансформацій постмодерну може рухатися і в обидві сторони: саме цей ренесансний поворот і складає основу міфологеми Карла Лагерфельда.

«ЗОЛОТІ ВІРШІ» ПІФАГОРІЙЦІВ

*Петрушов В. М., Український державний університет
залізничного транспорту (Харків)*

«Греки назавжди залишаться нашими вчителями». Цей відомий вислів Карла Маркса не викликає заперечень. Дійсно, стародавньогрецька філософія виявила себе як раціональне мислення, яке стверджує людину в якості мікрокосму і виводить її на широку дорогу пошуків сенсу свого буття. По цій дорозі йшли мудреці і їх імена, їх ідеї – безсмертні. Час для них відсутній. Піфагор належить саме до таких мислителів. Його послідовники розробили таке явище духовного життя як піфагореїзм, який наклав відбиток на всі сфери

давньогрецької культури. Цю культуру важко уявити собі без нього. Його вплив виявляв себе на протязі двох тисячоліть і багато його ідей співзвучні сьогоденню. Тому доцільно піддати ретельній історико-філософській рефлексії знамениті так звані «Золоті вірші», які набули широкого розповсюдження за часів Римської імперії і приписувались самому Піфагору. Питання про авторство Піфагора складне, але те, що вони створені у лоні піфагорійського філософування, не підлягає сумніву. Через віки вони дійшли до нас, хоча і не в повному обсязі. Багато чого втрачено безповоротно. Переклад віршів на російську мову було здійснено у Харкові і видано 1898 року під редакцією професора Г. В. Малеванського (Див.: «Золотые стихи пифагорейцев» с комментариями Гиерокла философа // Перевод с греческого языка под ред. профессора Г. В. Малеванского. Харьков, 1898). У контексті духовних пошуків тих часів піфагорійська мудрість, як то: «ти ж свою долю, яка випала тобі, неси без нарікань». (Як це співзвучно знаменитому висловлюванню стоїцизму: «Доля веде того, хто йде і волочить того, хто противиться!»): і далі: «Себе ж самого ти більш за все бійся», в усі часи викликала нескінченні наслідування і як результат ми маємо багато висловлювань, які приписуються Піфагору. Такими є «Піфагорові закони і моральні правила», які були перекладені на російську мову і видані у феодально-кріпацькій Росії 1808 року (Див.: Пифагоровы законы и нравственные правила. СПб., 1808). Міркування над проблемою виникнення і формування християнства приводить до висновку про доцільність дослідити той культурний контекст, із якого воно виростає. (Не дивлячись на те, що досліджень на цю тему вдосталь). Тому теза: християнство є результат духовних пошуків людини греко - римського світу 1-го століття нашої ери, заслуговує уваги. Це зустріч двох культур у царині римської плавильні народів. Ідеї вибраності і спасіння, яку ніс єврейський народ, здолали етнічні кордони і, збагатившись досягненнями грецької і римської культури, зумовили формування грандіозної духовної конструкції, яка розв'язувала (хоча й ілюзорно) суперечності соціального життя і возвеличувала дух конкретної людини створюючи простір подальшого суспільного поступу народів Середземномор'я. Ця конструкція не була зовнішнім компресором, вона визріла на ґрунті греко-римської культури як трансформація основних положень іудаїзму. Цей ґрунт містить у собі як органічну складову повчання і морально-світоглядні настанови піфагореїзму. Деякі настанови, які, на наш погляд, заслуговують ретельної історико-філософської рефлексії, наслідком якої може бути створення дискурсу корисного для сьогодення. Ці настанови наступні:

1. Людина! Не роби іншим тваринам того, чого не хочеш щоб робили тобі.

2. Зроби начертання твого життя і слідує йому незмінно до останньої хвилини твого життя. 3. Надай жерцям досліджувати сутність богів, а сам займайся пізнанням людського серця. 4. Якщо тебе запитують: у чому полягає благополуччя? Відповідай: бути у злагоді із самим собою. 5. Громадянин без власності не має вітчизни. 6. Утримай себе від вбивства тварин: пролиття їх крові привело людей до шаленства проливати кров подібних собі. 7. Землеробство з необхідністю потребує рук вільної людини. (Як це звучить актуально для нашого суспільства, яке ось уже чверть століття бореться із самим собою, долаючи догми про усуспільнення, догми нав'язані після 1917 року). 8. Совість твоя хай буде єдиним твоїм божеством (Див. Чаньшев А. Н. Курс лекцій по древней и средневековой философии. М., 1991).

ТЕОЛОГІЧНА СИМВОЛІКА НАГОТИ У ФІЛОСОФСЬКІЙ АНТРОПОЛОГІЇ ДЖОРДЖО АГАМБЕНА

*Тимофеев О. В., Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка» (Дніпро)*

Сучасного італійського філософа Джорджо Агамбена називають одним з самих популярних філософів нашого часу. Книги Агамбена останній час одночасно виходять як італійською, так і англійською мовами, що говорить про високу запитаність його творів. Актуальність звернення до філософського доробку італійського філософа підсилюється його «пророчими» політичними міркуваннями, але не менш актуальною темою філософських розвідок Агамбена видається його концепція «голоного життя», що ґрунтується на переосмисленні ідеї «біополітики» (або «біовласті») Мішеля Фуко. Однією з визначних філософсько-теологічних розвідок Агамбена в контексті концепції «голоного життя» є дослідження поняття «наготи», до якого ми звернемося у нашому повідомленні.

Філософському прочитанню тілесності в контексті розкриття й деактивації теологічного диспозитиву, який визначає в західній культурі концепт «наготи», присвячено есе Джорджо Агамбена «Нагота» з однойменної збірки («Nudità», Nottetempo, 2009; рос. переклад «Нагота», М.: Видавництво Грюндриссе, 2014). В цьому тексті Дж. Агамбен намагається проаналізувати проблему наготи як «проблему взаємовідносин людської природи з благодаттю». За думкою італійського філософа, в західній культурі нагота людського тіла або «проста нагота» завжди постає в'язнем культурного і теологічного апарату – апарату влади, котрий ставить наготу тіла під сумнів і

ПРОБЛЕМНИЙ АРЕАЛ ФІЛОСОФСЬКОЇ АНТРОПОЛОГІЇ В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНУ: ПРОТИРІЧЧЯ І ПАРАДОКСИ НОМО POSTMODERNUS	
Костючков С. К.	50
КАРТЕЗІАНСЬКІ МЕДИТАЦІЇ ЯК РЕФЛЕКСІЇ ПРО УМОВИ ЛЮДСЬКОЇ СВОБОДИ	
Малівський А. М.	52
МІФ І МІФОЛОГЕМА В СУСПІЛЬСТВІ ПІЗНЬОГО КАПІТАЛІЗМУ: «ВИСОКА МОДА» І КАРЛ ЛАГЕРФЕЛЬД	
Новокшнонова Н. О.	55
«ЗОЛОТІ ВІРШІ» ПІФАГОРІЙЦІВ	
Петрушов В. М.	56
ТЕОЛОГІЧНА СИМВОЛІКА НАГОТИ У ФІЛОСОФСЬКІЙ АНТРОПОЛОГІЇ ДЖОРДЖО АГАМБЕНА	
Тимофєєв О. В.	58
ВІД ВИХОВАННЯ ЛЮДИНИ ... ДО КРАЦЬОГО МАЙБУТНЬОГО (читаючи І. Канта)	
Чичков А. Г.	61

СЕКЦІЯ 3. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ПРОБЛЕМАТИКА СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ І СВОБОДА ОСОБИСТОСТІ	
Айтов С. Ш.	64
ВИТОКИ ФОРМУВАННЯ ПРОБЛЕМИ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ	
Бондаревич І. М.	65
АНДРОГІННА ДЕВІАЦІЯ В ПРОБЛЕМНОМУ ПОЛІ ПОСТМОДЕРНІЗМУ: В. ВУЛФ І ФЕМІНІСТСЬКА КРИТИКА	
Власова О. П., Костюк Н. П.	67
СТВОРЮВАЛЬНЕ ЗНАННЯ ЯК ОСВІТНЯ ПРАКТИКА СВОБОДИ	
Доннікова І. А., Павлова О. С.	68
СУБ'ЄКТИВНІСТЬ В ГЕНДЕРНИХ АТРИБУТАХ ОСВІТИ	
Камардаш Н. В.	70
ГЕНДЕРНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ГЕНДЕРНЕ УПЕРЕДЖЕННЯ: ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ГЕНДЕРНИХ СХЕМ	
Коросташова І. М.	72
ГЕНДЕР, ПИСЬМО ТА ІДЕНТИЧНІСТЬ	
Кретов П. В., Кретова О. І.	75
АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ ПРОВЕДЕННЯ ГЕНДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ	
Крimeць Л. В.	78
АГЕНДЕРНІСТЬ ЯК ВИКЛИК БІНАРНІЙ СИСТЕМІ	
Лазарева М. Л.	81
РЕЛІГІЙНА КУЛЬТУРА ЛЮДИНИ В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНУ	
Мірошниченко О. В.	82
СВОБОДА ОСОБИСТОСТІ ТА ОСОБИСТІСТЬ В СВОБОДІ: РЕАЛІЇ ПОВСЯКДЕННОСТІ	
Паращевіна О. С.	85